

1

Leo, lösgodis och ligister

"Klart man får testa..." Hjalmar Botin höll den överfulla lösgodispåsen i ena handen och lyfte bestämt upp plastlocket med den andra. Han tog en handfull harpluttar från en av lådorna på översta raden och lät sig väl smaka. Smaskade och tuggade ljudligt. "... annars... annars vet man ju inte vad man köper... fan vad goda dom här är..." Hjalmar sträckte sig efter några till. "Jag brukar kalla det produktkännedom!"

"Men hallå... dom där köper du ju alltid... dom behöver du väl inte testa... mäh... kom nu..." Leo Botin drog i pappas arm. Det här var bara sjukt pinsamt alltihop. Inte nog med att pappa pratade så högt hela tiden att halva butiken hörde vad han sa. Han gjorde så konstiga saker också. Varför kunde de inte bara handla som vanliga människor? Plocka på sig de varor de behövde, betala och sen bara gå? Ingen av de andra kunderna körde med personalen som hans pinsamma pappa gjorde. Ingen annan skulle komma på tanken att gå före alla som stod i kö till charken och kräva att killen bakom disken skulle lämna sin plats och alla väntande kunder för att springa ut på lagret och fixa... en riktigt schysst köttbit att slänga på grillen... som pappa Hjalmar högt och tydligt hade uttryckt det... bara för att de som låg inplastade i kyldisken inte var bra nog. Leo vände sig bort och grejade med mobilen medan de väntade... men kunde känna de andra kundernas hatiska blickar i ryggen.

• • •

"Men kom nu då..." Leo slet och drog i sin pappa. Nu ville han bara ut därifrån.

"Vänta..." Pappa höll avvärjande upp ena handen. Han hade för ögonblicket full fokus på sin mobil. "... måste bara fixa en grej här..."

Leo lutade sig uttråkad över den överfyllda kundvagnen och studerade innehållet. Skulle de inte typ bara köpa grillgrejer? Här låg verkligen allt annat än det. Pappa hade plockat på sig fett mycket grejer borta på tre-för-två-avdelningen. Man köpte tre grejer... men betalade bara för två... hade han högt och tydligt förklarat för Leo. Så

ner i vagnen åkte tre schampoflaskor av nåt udda märke, tre gigantiska paket tvättmedel, tre tvålar, tre diskborstar... ja... you name it. Pappa bara öste i. Leo visste att mamma skulle bli galen. Att hon skulle gasta om att det inte var någon kvalitet på schampot och att det var onödigt med så mycket tvättmedel... och bla bla bla... Leo kunde höra det redan.

Han slängde en blick på sin pappa där på andra sidan vagnen. Helt inne i det han gjorde nu. Och hade han inte typ semester? Pappa släppte verkligen allt när det var nåt med jobbet. Gick all in. Oavsett. Det kunde fan ha smällt en bomb bredvid dem just nu. Pappa hade inte märkt någonting.

• • •

Köerna rörde sig knappt. Speciellt inte deras. Alla åtta kassorna öppna. Ändå slingrade sig köer med tålmodiga kunder långt in bland hyllraderna.

"Nä... men här kan vi inte stå..." Pappa Hjalmar böjde sig fram över kundvagnen och kikade ner i lösgodispåsen. Valde omsorgsfullt ut vilken godsak han nu skulle stoppa i munnen. "Vi går dit bort Leo... där är det ju ingen..."

"Men nej... det är ju typ om man har mindre än tio varor..." Leo försökte desperat stoppa sin pappa från att lämna platsen i kön och dra den rågade kundvagnen över halva affären bara för att sedan få gå tillbaka och ställa sig i kön igen. Längst bak.

"Färre... färre än tio varor heter det..." Pappa hade tydligen bestämt sig. Leo visste att det inte var någon idé. Det var bara att hänga med.

• • •

"Ursäkta!" Tjejen i kassan försökte fånga den godistuggande Hjalmar Botins uppmärksamhet. Det var i och för sig två personer före i kön, men hon ville snabbt upplysa honom om att han hamnat fel. "Det här är en snabbkassa..."

"Vad bra! Då kanske det går undan för en gångs skull..." Pappa skrattade högt åt sitt eget skämt medan Leo bredvid bara ville sjunka genom golvet.

"Nej... men alltså max tio varor..." Kassörskan höjde ett pekfinger mot skylten ovanför kassan. Ingen kunde undgå vad texten där innebar. "Så du få ställa dig i kö där borta..."

Hjalmar Botin nonchalerade såväl uppmaningen som pekandet. Han stod kvar... plockade lugnt upp godispåsen igen från vagnen... spanade ner i den och ruskade om lite. Tydligen var ingen av favoriterna inom synhåll. Det tog en stund att välja nästa.

• • •

"Lilla gumman... detta ordnar du. Du vet... jag är stamkund här och..." Hjalmar Botin böjde sig fram över rullbandet och väste halvhögt. "... jag är dessutom mycket god vän med ägaren till det här pläjset..." Han blinkade åt tjejen i kassan. "... och jag menar mycket god vän..."

Elin... läste Leo på namnskylden... Elin Gabring. Måste typ vara i Linneas ålder.

"Nja... jag vet inte..." Elin Gabring såg sig osäkert omkring. "Vi brukar inte..."

"Är du kanske ny här? Sommarvikarie eller?" Nu tog Hjalmar över totalt. "Okej... men då vet kanske inte du att..."

Pappa fick mala på. Leo stängde av och ägnade sig åt spelet istället. Han var på level 43 när de gick in i butiken. Nu var han på 51. Det gick bra nu.

• • •

"Perfekt..." Hjalmar Botin skrockade nöjt när han tittade igenom kvittot på väg ut genom butiksdörrarna. En av tiggarna fick ta tag i sin mugg och snabbt dra in benen för att undvika att bli trampad på. Hjalmar hade bara ögon för kvittot. Leo sköt den tunga vagnen med kassarna framför sig. "Tio procents rabatt... och så glömde hon drickabacken..." Han pekade på läsk- och ölbacken på kundvagnens nedre del... som heller inte stått på inköpslistan... men som åkte med för att den bara kostade nitton och nitti för medlemmar... om man handlade för över trehundra kronor.

"Varför gjorde du sådär för?" Leo släppte kundvagnen utanför entrén och knuffade till sin pappa i sidan. "Fett pinsamt... vi har väl inte bråttom eller nåt? Och du känner väl inte ägaren... vem är det ens?"

Hjalmar Botin stannade plötsligt upp. Himlade lite lätt med ögonen innan han lämnade kvittoremsan för att istället stirra på Leo. För första gången på ganska länge fokuserade han på sin son. Bara på sin son.

"En sak ska du veta grabben... att livet är inget jävla smörgåsbord... men när man träffar på ett... då är det lika bra att ta för sig... innan nån annan gör det... okej?"

"Okej?" Vad då smörgåsbord? Leo fattade ingenting. Men orka. Solen stekte där på parkeringen. Det var alldeles för varmt. Nu ville han bara hem. Sen skulle han cykla ner till Gullholmen och bada. De andra var redan där. Hela klippan var tydligen deras idag. Fett najs.

"För du vet om jag inte hade..." Någoting fick plötsligt pappa att titta upp och fixera blicken på något bakom Leo. "... men va faan..." På tre sekunder hade Hjalmar Bo-

tin lämnat sin son och shoppingvagnen. Han rusade i full karriär över trottoaren och fram till sin parkerade bil.

• • •

"Jävla ligister är vad dom är..." Stämningen var allt annat än trevlig när far och son hoppade in i den bastuvarma bilen. Hjalmar Botin var så arg att han skakade. "Jävla ligister... om dom hade väntat... säg två minuter till... två ynka minuter... så hade vi varit long gone för fan... mäh... öka... flytta på dig!" Han tutade ilsket åt en höggravid kvinna med barnvagn som långsamt vaggade från ena sidan övergångstället till den andra.

"Men dom sa ju att det var handikapp typ..." Leo hade väl tyckt att det var lite konstigt. Att han och pappa kunde få parkera så nära ingångarna i värsta rusningstrafik när det var så smockfullt på parkeringen. "... att man måste ha tillstånd och grejer..."

"Börja inte du nu också..." Leos pappa bet sig i underläppen och kastade sig ut i rondellen. "Kolla där... jag säger det... ingen kan köra bil i den här stan... du... och jag ska säga dig en sak... att... ta en handikapptolett till exempel... på en restaurang eller så... den får vi vanliga ohandikappade också gå på... så länge den inte är upptagen av en rullstolsmänniska... och det är klart att det är samma sak med parkeringar. Det var ju för faan fullt över allt. Vad skulle vi ha gjort? Va? Jag säger bara... att om dom vill ha några kunder kvar i den där butiken... så får dom fanimej se till att skaffa sig lite mer tillmötesgående lapplisor... eller lapplassar som dom här tomtarna. Men vart ska den där nu då?"

"Men jobbar såna lapplisor... eller vad sa du... lapplassar... verkligen i affären? Är inte det en egen grej liksom?" Leo blev fundersam. Han hade ju själv sett parkeringsvakter lite var stans på stan... på Högländaskolans parkering till och med. Där var personalen också tvungen att ha nåt slags tillstånd för att stå.

"Nä... nu får du ge dig Leo... vill du ge din stackars pappa hjärtinfarkt här kanske? Va? Det räcker väl med att jag fick böter... är inte det straff nog? Ska du tjata hål i huvet på mig också?"

• • •

Leo tystnade. Han lutade sig tillbaka i passagerarsätet och gick på nästa level. Ett plötsligt sötsug fick honom att vända sig om och spana in kassarna i baksätet. De som pappa kastat in huller om buller i ren ilska... medan han svor och skrek över hela parkeringen om att han kände sig kränkt som handikappad... att de hade mage att

bötfälla honom... bara för att han för en gångs skull hade glömt sitt intyg.

"Vad letar du efter?" Lite vänligare i tonen nu. Pappa hade ena ögat på trafiken och det andra på mobilen. Tydligt nåt viktigt där igen.

"Godispåsen... visst låg den längst upp i nån av..." Leo sträckte sig bakåt så långt säkerhetsbältet tillät. Nu hade han fått syn på den. I påsen näst längst bort. Han nådde den preciiis med fingertopparna. Tungan rätt i mun. Liiite till bara... så skulle han nog kunna...

"Vad då? Godis? Nej... fan... låt bli den där..." Irritation i rösten igen. Från sin bakåtlutade position kunde Leo se sin pappas rynkade ögonbryn i backspegeln. "Inget godis före maten... det vet du. Det där snasket får du dela med de andra i kväll... efter grillningen." Leo märkte hur pappa faktiskt för en stund tappade kontrollen över bilen och långsamt gled ut i omkörningsfilen. En passerande bil tutade varnande. Hjalmar slog upp med högerhanden i en irriterad gest mot den omkörande bilen. "Men hallå... har den där körkort eller?"

1

Gabriel, gratis och gaddäm

"Nämen... bara så du vet alltså..." Gabriel Gertner tog sig tid. Passade på. Trots att det kröp i hela hans kropp av längtan att lämna den extremt instängda augustivarma byggnaden. Och trots att han såg hur gärna hans rektor ville fortsätta att leta efter vad det nu var han letat efter när Gabriel knackade på. Förmodligen nåt papper. "Alltså... verkligen när som helst... inga problem vet du..." Gabriel lutade sig in i rummet och slog taktfast med handflatan mot den flagnande dörrkarmen som för att understryka vikten i det han sa. "Bara så du vet. Jag hämtar ut min nu hos vaktis... tänkte säga det innan bara... att för mig är det helt självklart... att ställa upp för mina kollegor... när som helst... dom kan få ringa mig på kvällar... och helger också..."

"Nja... nu ska vi väl ändå inte..." Lars-Göran Wundertal ryckte till när Gabriel sa det sista och spände omedelbart ögonen i honom. "Nån övertid kan det definitivt inte bli tal om... kollegial support är en sak men..." Rektorn började se halvstressad ut. Lät blicken och händerna fara runt bland högarna på skrivbordet medan han tålmodigt lyssnade vidare på Gabriels bortförklaringar.

"Nej... nej... inte övertid... absolut inte... det fattar väl jag... nej... nej... det här gör ju jag gratis förstås..." Gabriel skrattade lite för högt. Han drog nervöst ena handen över sin svettblanka tunnhåriga hjässa. "Nej... nej... ha ha... inte övertid... nej för fasen..."

"Ja ja..." Högländaskolans rektor visade med all tänkbar tydlighet att han inte hade någon som helst lust att fortsätta konversationen. "Hämta du din dator... vi tar det där andra på torsdag när alla andra kommer... just det... vad gör du här redan idag förresten?" Lars-Göran stannade upp en sekund och tittade med ett förbryllat ansiktsuttryck på Gabriel.

"Eh... jo... jag tänkte ju hämta datorn om det gick då... och så ska jag fixa lite i klassrummet bara. Ganska skönt att komma igång lite innan allt kör på. Det blir så mycket sen när alla är här... schema som ska fixas och... ja just det... jobbar Pontus Nordman hemma hela veckan eller? Jag trodde jag skulle kunna..."

"Eh... ja... som det ser ut nu så gör han det. Men han är väl här på... på onsdag tror jag... eller i alla fall på torsdag när ni börjar. Du... om du ursäktar mig nu Gabriel... så behöver jag faktiskt fortsätta här..." Lars-Göran avslutade samtalet och gjorde samtidigt ett tafatt försök att fånga upp en illa staplad pappershög längst ut på skrivbordskanten. Den liksom gav upp och rasade i slowmotion ner på golvet bredvid elementet.

"Inga problem... inga problem" Gabriel backade bugande ut ur rummet och stängde tyst dörren efter sig.

• • •

"Typiskt!" Gabriel Gertner suckade halvhögt för sig själv. Fasen att inte Pontus var här idag då. Det var alltid mycket bättre att få tag i honom nån dag innan skolstart. Och inte en käft på expeditionen utanför rektorns rum nu heller. Varken Solvej eller Ritva. Lämnade de det bara så här? Helt otroligt! Här kunde ju vem som helst komma in och bara... Gabriel slängde en blick på den frostade glasdörren ut mot korridoren. Här på expeditionen myllrade det alltid av liv och rörelse under terminerna. En ständig ström in och ut genom den där dörren. Tusen frågor. Hundra ärenden. Men nu var allt tyst och stilla. Lite som lugnet innan stormen. Det enda ljudet som hördes var ett svagt surrande från de påslagna datorerna och skärmarna. Förmodligen hade väl damerna gått för att fika eller nåt. Synd. För annars kanske nån av dem hade kunnat veta nåt om hans schema. Eller kanske... Gabriel fick en plötslig ingivelse. Innan han hann ångra sig tog han de tre korta steg som behövdes för att komma runt disken och fram till Solvejs plats. Pulsen steg något när han insåg att datorn stod på... inloggad och klar. Mycket inbjudande. Det var väl en av de saker han kunde påpeka för sina kollegor på torsdag kanske. Att tänka på allt det konfidentiella material som faktiskt fanns på en personaldator. Att man faktiskt fick tänka till lite på hur och när man lämnade det tillgängligt för andra.

"Jahaja..." Gabriel bläddrade vant mellan de öppna sidorna. Se där. Han log stelt för sig själv. Så det var till att lägga patients på arbetstid. Jo jo. Så mycket för den hårt arbetande expeditionspersonalen. Gabriel fick lust att hjälpa till lite. Såg hur han lätt skulle få den att gå ut på tre drag. Men precis då fick han syn på ett mycket intressant... och faktiskt helt öppet mejl i inboxen. Det var ett mejl till Solvej från Pontus Nordman. Skickat idag.

• • •

"Se där..." Gabriel kunde väl inte hjälpa att Solvej bara lämnade allt så här. Han satte sig upphetsat ner på hennes kontorsstol. "Då ska vi se... bifogad fil..." Han kunde inte hålla sig när han insåg att filen verkade innehålla ett preliminärt schema för läsåret. Mejlat för tre timmar sedan. Bara måste ju vara senaste versionen. Han kastade ett getöga mot dörren innan han öppnade filen. Några sekunder senare fann han vad han sökte.

"Men va faan..." Gabriel drog återigen en nervös hand över hjässan. Helt otroligt. Han hade ju inte fått igenom ett enda av sina önskemål inför läsåret. Irritationen gnagde inom honom. Han hade god lust att åka hem till Pontus direkt... nu... och säga honom ett sanningens ord. Hur svårt kunde det vara? Tre saker hade han bett om. Tre ynkliga önsknings. Och inte en enda önskan hade Pontus Nordman uppfyllt vad han kunde se i detta preliminära schema. Inte en enda.

"Men åh!" Gabriel Gertner skakade av ilska.

• • •

Tre hårda knackningar på glasdörren fick honom att hoppa högt. Till sin förtret hann han inte ens upp från stolen förrän dörren slets upp. En ung man i blåstall stirrade förvånat på honom.

"Hallå där..." Gabriel stängde snabbt filen och kom på fötter. Skönt. För en sekund trodde han att Solvej eller ännu värre Ritva skulle komma på honom med handen i kakburken. "... och du... du ska anmäla ditt besök här på expen antar jag?" Han stegade myndigt fram mot disken och blåställsmannen.

"Nja... jobbar du också här på expeditionen?" Mannen verkade förvånad. Jag trodde bara Ritva och Solvej..."

"Ja... eller nej... eller jag jobbar här... men mer som lärare... jag bara ordnade en grej med datorn där nu... lagade en sak kan man säga..." Han pekade mot Solvejs arbetsplats. "Datorer är lite av min grej kan jag berätta..." Han försökte se lugn ut, men hjärtat skenade. "... och ditt ärende var?"

"Nja... jag skulle bara lämna fikabröd till tjejerna." Han sträckte leende fram en påse. Vilka otroligt vita tänder han hade. "Min tur idag... dom är nog och hämtar kaffe damerna... men jag får fika senare... för vi fick just en leverans..." Han placerade papperspåsen på disken framför Gabriel... som direkt såg att den kom från det där märkvärdiga surdegsbageriet nere vid torget. Där somliga kollegor brukade köpa dyrt finbröd när de hade hand om konferensfikat. Gabriel tittade förvånat från påsen till blåställsmannen och tillbaks igen. Han fattade ingenting. Vad då hans tur idag?

Vem var den där mannen i blåstället? Och varför köpte han fikabröd till tanterna på expeditionen?

"Hugo..." Mannen i blåstället verkade se Gabriels förvirring. Han smällde av ännu ett blixtrande vitt leende och sträckte fram handen. "Hugo Settman... jobbar som vaktmästare här sen... en månad tillbaka."

"Jaha..." Nu gick det långsamt upp för Gabriel Gertner vem mannen var. Det här var alltså den nya vaktmästaren. Han hade hört något om det i våras ja. Att skolan skulle anställa en extra vaktis... för att arbetet på skolan blivit allt för betungande för Ivan Martens att klara på egen hand. Ivar hade tydligen nått smärtgränsen för vad han klarade av... med all skadegörelse som varit under året plus alla vardagliga sysslor... så han hade till och med varit sjukskriven i perioder. "Jaha..." upprepade Gabriel. "Men välkommen hit då... ursäktade men... sa du nåt om en leverans? Det är möjligtvis inte så att... att det är mellanstadiet böcker och förbrukningsmaterial som har kommit?"

• • •

På den korta vägen från expeditionen till vaktmästarnas tillhåll hann Gabriel konstatera att Hugo Settman inte spelade i samma division som sin kollega Ivan Martens... inte över huvud taget. De var verkligen som natt och dag. Ivan gick att jämföra med en lättretad halvilsken dobermann... som kunde hugga dig bakifrån när du minst anade. Hugo verkade vara nåt i stil med en gladlynt och sprättande golden retriever. Om Ivans glas var halvtomt... så var Hugos halvfyllt... eller påfyllt.

"Då ska vi se..." Hugo öppnade dörren till vaktmästarexpeditionen och började genast läsa på paketen. "Jodå... här verkar det vara grejer till både mellanstadiet och till..." Han synade ivrigt etiketterna.

"Perfekt..." Gabriel var tacksam för att surkartet Ivan inte syntes till. "Men vad bra... då tror jag att jag tar upp det till mitt klassrum med en gång... och en dator ska jag hämta ut också... vi ska ju få..."

"Jajamän..." Hugo Settman pekade mot ett säkerhetsskåp i borte ändan av rummet. "Där borta finns både lärardatorer och faktisk en hel hemmabioanläggning... som tydligen är till mellanstadiet... har jag fått höra... Ivan sa nåt om..."

"Ja... det stämmer väl sådär..." Gabriel var helt upphetsad av att allt bara föll på plats. "Den ska till mitt klassrum också nämligen... det är jag som har beställt den med mina pengar... eller ja... skolans pengar... fast min del... om du förstår." Han log besvärat mot mannen i blåstället.

"Okej... men vet du vad?" Hugo verkade tänka till för en sekund. Vände sig om och slog upp en pärm. "Här... om du skriver på här bara... så kan du få ut din personliga dator... du kan ta en i skåpet där... så signerar du bara här sen..."

• • •

Innan Gabriel lämnade vaktmästarexpeditionen hade han inte bara försett sig med sin personliga dator och alla tillbehör. När Hugo inte såg stoppade han dessutom ner en extra mus och några extra sladdar i datorväskan. Kunde vara ganska skönt att ha extra hemma... så slapp man släpa sånt fram och tillbaka.

• • •

"Gaddäm!" Det var allt Gabriel fick ur sig när han några timmar senare blickade ut över sitt klassrum. Nya böcker till eleverna i prydliga staplar. De skulle han låsa in i sitt skåp sen innan han gick. Han lyssnade på the one and only David Bowie... i den nya ljudanläggningen... löjligt högt... och bara njöt. Kunde inte sluta le. Alltså... den där nya vaktisen var ju en dröm. Inte nog med att Hugo Setzman fullkomligt insisterat på att själv få ta upp alla lådor med böcker och material till hans klassrum. Hugo hade dessutom kommit upp med delarna till hemmabion och installerat hela kittet i Gabriels klassrum. Allt på plats på nolltid. Och vilket jävla värstingljud sen då. Grymt! Ja... fast det kunde säkert vara ännu bättre.

"Gaddäm!" Det var faktiskt det enda Gabriel Gertner fick fram.